

# Případová konference



OPERAČNÍ PROGRAM  
LIDSKÉ ZDROJE  
A ZAMĚSTNANOST

## Kulatý stůl

v rámci realizace projektu

**„Podpora standardizace orgánu sociálně-  
právní ochrany ve městě Havlíčkův Brod“**

Reg. č.: CZ.1.04/3.1.03/C2.00017



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



OPERAČNÍ PROGRAM  
LIDSKÉ ZDROJE  
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME  
VAŠI BUDOUCNOST  
[www.esfcr.cz](http://www.esfcr.cz)

# Co je případová konference

- Plánované a koordinované společné setkání všech, kteří mohou představovat podpůrnou síť pro dítě a jeho rodinu
- Smyslem PK je za aktivní spolupráce rodičů, dítěte a odborníků vyhodnotit situaci dítěte a rodiny
- Dochází k propojení odborníků v pomáhající síť, výměně informací a postupů, které byly v minulosti zvoleny
- Na PK se společně s rodinou tvoří plán dalšího postupu (na rozdíl od komisí, kde se hodnotí vývoj v rodině a dává se doporučení)

**Cílem PK je najít takové řešení, které zmírní nebo odstraní rizika ohrožení dítěte a posílí kompetence rodičů a rodiny.**

# Kdy je vhodné PK pořádat

- pokud existuje vysoká míra ohrožení dítěte či dětí v rodině
- když je potřeba vyhodnotit situaci rodiny či dítěte a získat informace z více stran a získat různé úhly pohledu na daný případ
- když je rodina či dítě v péči více organizací a je třeba nastavit jednotný postup a poskytované služby začít koordinovat
- když je třeba přijmout zásadní rozhodnutí v životě dítěte a rodiny, např. odebrání dítěte z rodiny apod.
- rodina nebo dítě se ocitá v nesnázích
- rodina obtížně spolupracuje s klíčovým pracovníkem
- u obtížných, selhávajících nebo nezdařených forem náhradní rodinné péče



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



OPERAČNÍ PROGRAM  
LIDSKÉ ZDROJE  
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME  
VAŠI BUDOUCNOST  
[www.esfcr.cz](http://www.esfcr.cz)

# Kdy není vhodné PK pořádat

- Když klient nesouhlasí s realizací případového setkání a odmítá spolupracovat (nemá motivaci ke spolupráci)
- Když není ke spolupráci více subjektů
- V případech týrání dětí, sex. násilí, domácího násilí
- U intimních témat
- Když by realizace PK mohla klienta jakýmkoli způsobem poškodit (zdravotní stav klienta)
- Když existuje vhodnější nástroj podpory klienta



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



OPERAČNÍ PROGRAM  
LIDSKÉ ZDROJE  
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME  
VAŠI BUDOUCNOST  
[www.esfcr.cz](http://www.esfcr.cz)

# Výhody PK

- Změny ve vnímání postavení rodičů v systému SPOD (větší zapojení, lepší komunikace, více kompetencí)
- Výstup z PK může být podkladem pro další postup OSPOD (součást návrhu na soud..)
- Sjednocení postupů a intervencí v případě
- Bezpečný prostor pro výměnu názorů
- Navázání spolupráce s ostatními subjekty
- Zlepšení vztahu mezi pomáhajícími a rodinou (výměna informací o rodině)
- Sociální pracovníci se stávají „případoví manažeři“ (jejich postavení je pro ostatní srozumitelnější, sbíhají se u nich ty nejdůležitější informace)



evropský  
sociální  
fond v ČR



OPERAČNÍ PROGRAM  
LIDSKÉ ZDROJE  
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME  
VAŠI BUDOUCNOST  
[www.esfcr.cz](http://www.esfcr.cz)

# Rizika PK

- Komunikační a organizační nároky na svolavatele (zanepřázdněnost svolavatelů)
- Vzájemná nedůvěra zástupců jednotlivých institucí a organizací (role podřízení – nadřízení)
- Nakládání s citlivými a osobními údaji (mlčenlivost, nevhodné sdělování citlivých údajů)
- Nároky na sebezprezentaci klienta (stud, omezené vyjadřovací schopnosti, psychiatrická diagnóza apod.)
- Riziko přehlcnení klienta přílišným množstvím informací a úkolů
- Používání odborného jazyka, kterému klient nerozumí
- Početní převaha odborníků může klientovi ubírat kompetence a motivaci ke změně



evropský  
sociální  
fond v ČR



OPERAČNÍ PROGRAM  
LIDSKÉ ZDROJE  
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME  
VAŠI BUDOUCNOST  
[www.esfcr.cz](http://www.esfcr.cz)

# Rizika PK

- Přílišná, nerealistická očekávání jednotlivců, vč. svolavatele (dlouhou dobu stagnující věc nespraví jedna PK)
- Dominantní osoby (berou komunikační prostor ostatním)

*Všem rizikům lze předcházet dostatečnou přípravou a informováním všech zúčastněných.*

***Důležitá je příprava klienta na PK klíčovým pracovníkem OSPOD. Poskytnutí informací o tom, jak bude PK probíhat a jaký je její cíl.***



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



OPERAČNÍ PROGRAM  
LIDSKÉ ZDROJE  
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME  
VAŠI BUDOUCNOST  
[www.esfcr.cz](http://www.esfcr.cz)

# Role svolavatele při PK

## Svolavatel (OSPOD)

- stanovuje cíl setkání , je odpovědný za přípravu PK
- má důvody pro svolání PK, čeho se bude týkat, kdo a proč bude přítomen, kde se bude jednat
- oslovuje a připravuje rodinu na PK
- oslovuje odborníky kteří budou přítomni PK
- zvažuje vhodnost PK s ohledem na specifika rodiny
- ve spolupráci s facilitátorem a rodinou stanovuje cíl
- připravuje prezenční listinu s dodatkem mlčenlivosti
- zajišťuje prostory, flipchart, fixy, ev. vodu a kávu pro účastníky
- pořizuje zápis který je podkladem pro další postup v případě (indiv. plán)



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



OPERAČNÍ PROGRAM  
LIDSKÉ ZDROJE  
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME  
VAŠI BUDOUCNOST  
[www.esfcr.cz](http://www.esfcr.cz)



# Struktura případové konference

1. Příprava
2. Úvod setkání
3. Představení „Případu“, stanovení priorit
4. Možnosti řešení a tvorba akčního plánu
5. Závěr setkání, vyhodnocení



# 1. Příprava PK (OSPOD)

**Příprava je nejnáročnější část pro svolavatele a organizátora a spočívá v:**

- A. Formulace **cíle** PK (čeho chceme dosáhnout)
- B. Důkladné **přípravě rodiny** na PK (seznámení s cílem, průběhem, výstupy PK....)
- C. Oslovování a **účast odborníků** na PK (koho pozvat)
- D. Zajištění **facilitátora**
- E. Sladění **termínu** PK, zajištění **prostor** a flipchartu



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



OPERAČNÍ PROGRAM  
LIDSKÉ ZDROJE  
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME  
VAŠI BUDOUCNOST  
[www.esfcr.cz](http://www.esfcr.cz)

# A. Formulace cíle PK

**Správná definice cíle má významný vliv na průběh a výsledek PK**

**Cíl by měl být:**

**Konkrétní** - současně i srozumitelný pro rodinu, neměl by obsahovat brzdy motivace (příkazy, zákazy, ultimata)

**Měřitelný** – máme nástroj jak lze jeho dosažení ověřit?

**Aktuální** - potřebný, v tuto chvíli nejdůležitější pro klienta

**Reálný** - zvládne ho rodina? Je to v jejich možnostech?

**Pozitivně formulovaný** – aby motivoval klienty ke splnění (neslouží k označení toho, co dělají rodiče nebo děti nedostatečně)

**Termínovaný** – do kdy bude splněn, nebo na jaké časové období se stanovuje.



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



OPERAČNÍ PROGRAM  
LIDSKÉ ZDROJE  
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME  
VAŠI BUDOUCNOST  
[www.esfcr.cz](http://www.esfcr.cz)

# B. Motivace rodiny k účasti na PK

**Optimální je osobní schůzka s rodinou (pozdávka nestačí).**

**Tato příprava zahrnuje:**

Seznámení s významem PK pro rodinu

Zjištění , jak rozumí cíli PK, zda mají jiné rozvíjející návrhy

Obeznámení se strukturou, délkou trvání, obecné informace o PK, výstup z PK, zjištění časových možností rodiny k účasti na PK

Vysvětlení rolí jednotlivých účastníků , včetně konkrétních návrhů pozvaných , zjištění stanoviska ke komu mají důvěru, kdo představuje jejich oporu apod.

Koho z rodiny se bude rozhodování týkat, může se setkání účastnit a na jak dlouho? Bude potřebovat doprovod jako morální oporu? Koho?

# Účast rodičů na PK

## **Dobrou atmosféru při účasti rodičů podporuje když:**

Jsou rodiče vnímáni jako ti, kteří znají nejlépe své děti a mají rozhodující vliv na jejich život

Jsou rodiče důstojně uvítáni a mohou se cítit jako vítaní hosté (rovnocennost), je jim průběžně udělováno slovo (aby nehovořili jenom odborníci)

Jsou informováni o průběhu jednání i jeho délce (již v přípravě)

Účastníci hovoří vyváženě o pokrocích a těžkostech v rodině (nehovořit jen o negativních věcech, ale i o těch, které se jim podařily)

Jsou rodiče spolupracujícími řešiteli potíží dětí i rodiny (zvyšujeme jejich aktivitu a spoluzodpovědnost za řešení)



evropský  
sociální  
fond v ČR



OPERAČNÍ PROGRAM  
LIDSKÉ ZDROJE  
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME  
VAŠI BUDOUCNOST  
[www.esfcr.cz](http://www.esfcr.cz)

# Účast dítěte na PK

**Při zvažování účasti dítěte je třeba si uvědomit, že:**

Dítě nemůže být v diskusi rovnocenným partnerem

Osobní setkání s autoritami může být pro dítě obtížné a stresující

Představy dítěte a vnitřní svět, a očekávání mohou být odlišné od pohnutek dospělých

Termíny používané v diskusi obvykle nedokáže spojit s jejich skutečným významem

Vždy je třeba zvažovat věk a vyspělost dítěte. Dítě se může účastnit části PK, nebo může dítě za určitých podmínek zastupovat osoba, která dítě zná, např. kmenový vychovatel, terapeut či psycholog.

# C. Koho pozvat na PK (účast odborníků)

- **Zodpovězte na násl. otázky:**

Kdo s rodinou pracuje, pracoval a koho doporučit rodině k řešení její obtížné situace?

Kdo ještě může přispět dalšími podněty pro řešení?

Kolik odborníků z jednoho pracoviště pozvat?

Čí účast na tvorbě plánu pro rodinu je důležitá aby byl pozván?

*Velikost týmu působí na celkovou délku jednání a klade nároky na vzájemnou komunikaci při jednání (do 10 účastníků). Je vhodné zvažovat i míru zátěže pro rodinu.*



evropský  
sociální  
fond v ČR



OPERAČNÍ PROGRAM  
LIDSKÉ ZDROJE  
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME  
VAŠI BUDOUCNOST  
[www.esfcr.cz](http://www.esfcr.cz)

# D. Zajištění facilitátora

- Měl by být odborník na komunikaci (výcvik ve facilitování)
- Je nestranný, neřeší a nevkládá vlastní názory- zprostředkovává aby se ostatní slyšeli a umožňuje aby PK byla konstruktivní a věcná
- Řídí diskuzi, klade otázky, přiděluje slovo účastníkům
- Hlídá proces (jednotlivé fáze PK)
- S facilitátorem svolavatel spolupracuje i na cíli PK a poskytne mu informace o případu a o pozvaných odbornících před zahájením PK



# E. Termín, zajištění prostor pro konání PK

Svolavatel sladuje termín pro konání PK se všemi zúčastněnými (rodina, odborníci, facilitátor)

Svolat PK lze písemně (pozvánka), ev. telefonicky

## Zajišťuje vhodné prostory

- velikost volí podle velikosti skupiny (židle, stůl)
- vhodné je aby měli všichni zúčastnění rovnocenné „sezení“
- důležitá podmínka je **flipchart**, který slouží k tomu, aby všechny doporučení byly pro účastníky transparentní, aby všichni vyjádřili shodu na tom co je na flipchartu. Flipchart je také podkladem pro vytvoření zápisu a individuálního plánu po PK.



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



OPERAČNÍ PROGRAM  
LIDSKÉ ZDROJE  
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME  
VAŠI BUDOUCNOST  
[www.esfcr.cz](http://www.esfcr.cz)

# Akční plán

## **Akční plán je výstupem PK.**

Skupina vybrala jednu možnost řešení a nyní se facilitátor ptá na to, co je třeba udělat proto, aby toto vybrané řešení bylo možné realizovat

Ptá se tedy CO , KDO, KDY, JAK

Co je třeba udělat, kdo to udělá, jak to udělá a do kdy to udělá.

Dále je třeba určit, kdo to bude kontrolovat, resp. u koho se budou výsledky sbíhat (většinou klíčový pracovník SPOD).

Facilitátor barevně označuje co kdo kdy a jak udělá.

Z těchto poznámek lze poté čerpat při zápisu, který zpracovává OSPOD.

# 5. Závěr setkání, vyhodnocení

Cílem této fáze je shrnutí a zopakování všeho dosaženého.

Facilitátor projde priority, včetně možností řešení a zapsaného akčního plánu.

Facilitátor znovu zopakuje úkoly, které se mají splnit, včetně kontaktní osoby, která bude mít přehled o plnění, nebo neplnění.

Požádá skupinu, aby každý za sebe zhodnotil toto setkání.

Poděkuje a ocení.